

DE REFORMATIE

WEEKBLAD TOT ONTWIKKELING VAN HET GEREFORMEERDE LEVEN

DIE OWE JEUGD VERNIEUWT

ALS EENS ARENDS PSALM 103:9

Onder redactie van Prof. Dr V. Hepp, Dr K. Schilder, Dr C. Tazelaar en Dr J. Waterink

Medewerkers: Dr H. A. van Andel, Solo; Drs J. van Andel, 's-Gravenhage; Dr R. E. van Arkel, Utrecht; N. Baas, Amsterdam; Dr Henry Beets, Grand Rapids; Dr Joh. C. Breen, Amsterdam; Dr K. Fernhout, Vreeland; Prof. Dr F. W. Groenheide, Amsterdam; Prof. Dr T. Hoekstra, Kampen; Dr G. Keizer, Tiel; Dr B. A. Knoppers, Amsterdam; Dr J. G. Kunst, Arnhem; Dr G. R. Kuiper, Haarlem; Dr H. W. Latman, Assen; Dr C. Lindeboom, Amsterdam; Dr S. O. Los, 's-Gravenhage; Dr J. W. Marmelstein, Amsterdam; Dr F. C. Meijster, Rotterdam; Dr J. C. de Moor, Utrecht; Dr J. C. Rullmann, Utrecht; Dr J. Thij, Meppel; Dr J. Veldkamp, Hilversum; Dr D. H. Th. Vollenhoven, 's-Gravenhage; Dr J. de Vries, Tilburg; Dr J. D. Wielenga, Hoofddorp; Mr J. A. de Wilde, 's-Gravenhage.

Adres der Redactie:

Prof. Dr V. HEPP, Van Breestraat 14, Amsterdam.

Drukkers-Uitgevers:

OOSTERBAAN & LE COINTRE, Goes

Tel. No. 58 — Postrekening No. 36000.

Abonnement: f1.25 per drie maanden bij vooruitbetaling.

Voor 't Buitenland en Ned-Indië f7.50 per jaar.

Advertentie: 25 ct p. regel. — Losse nummers f0.15.

INHOUD: Het jaar 1925, II. — Uit de Schrift: „En sprak van Hem...“ (Luk. 2:36a, 38b) — Kerkelijk Leven: Mag met een verbeterde Bijbelvertaling langer gedraaid? XIII. De brochure van de vijf predikanten. I. Slagen Gods. Nog een watervloot. — Muzikale kroniek. XVII. — Populair-Wetenschappelijke Schetsen: Apocriefe Kersgedachten. III. (Slot.) — Opvoeding en Onderwijs: Een verschrikking. Belangstelling in eigen werk. — Literatuur en Kunst: A. S. C. Wallis. f. — Perschoon. — Boekbespreking. — Kerknieuws.

HET JAAR 1925.

II.

Getemperde vreugd.

Wie 1925 vasthoudt als het jaar van Locarno, zal er altijd een blijde herinnering aan bewaren. En indien Locarno niet ligt, maar de vruchten afwerpt, waarvan het de bloesem droeg, zal het aan zonnigheid in de historie winnen.

Het biedt schoone beloften aangaande de aangekondigde ontwapenings- (lees: verminderde bewapenings-) konferentie.

Doch, als om te zorgen, dat wij niet boven de sfeer van de zondige realiteit zouden uitvliegen, werd ons in 1925 in in het volkerenleven in het algemeen en in ons nationale leven in het bijzonder veel beschikt, dat onze vreugde temperde.

Noem het korte woord „Rif“ en het gelaat van Fransman en Spanjaard rimpelt zich van zorg. Dat de oorlog tussen volkeren als Frankrijk en Duitsland zolang duurde, kwam de nationale „eer“ niet te na. Maar dat Abd-el-Krim zolang standhield! Dat is voor natie, die op haar point d'honneur staant, hard te verduwen.

Noem Mosoel en Irak en Syrië en weer trapt men volkeren gevoelig op de teenen.

De vredesduif mocht te Locarno koeren, de oorlogshaan bleef, zij 't wat verder van ons weg, kraaien.

Ook dat hanengekraai heeft betekenis.

Het waarschuwt, dat we ons niet willen overgeven aan pacifistische lethargie.

Het waarschuwt, dat niet de bergen van Azië of Afrika, maar van het nieuwe Jeruzalem waarachtigen vrede milien dragen.

Wij hebben te ijveren vóór den vrede met een kracht, als konden wij oorlogen keeren.

Wij hebben echter te rekenen met het Godswoord, dat oorlogen en geruchten van oorlogen als teekenen van het naderend einde zullen geschouwd worden.

Ontbraken de oorlogen in 1925 niet, evenmin de geruchten van oorlogen.

Hoe weinig heeft het gescheeld, of Griekenland en Bulgarije hadden hun legers tegen elkander losgelaten!

En als het op den Balkan begint, wordt het vuur Europa aan de scheenen gelegd.

Dan — 't gevaar werd gewend.

Maar voor 't eene gevaar dat vliedt, komen er zeven andere terug.

Wij zullen niet pogen precies zeven gevaren op te noemen, hoewel het ons helaas gemakkelijk genoeg gelukken zou.

Aan een paar heeft de peinzende over het oudejaar genoeg.

Vooral wanneer daartoe het Bolsjevisme behoort.

Dat het Bolsjevisme in 1925 dreigender was dan ooit, kan niet worden verklaard.

Het vertoonde zich in Europa het meest in de gedaante van den man met wankelende gezondheid, naar het heet, Tsjetjerin.

Europa heeft aan den Bosporus ook eens zijn „zieken man“ gehad, maar die in taaiheid van leven en taaiheid van diplomatie alle bejaarde diplomaten schier overtrof.

Het Bolsjevisme meldde zich in het afgelopen jaar nog al dikwijls als ziek aan.

Toch kwam het Bolsjevistisch gevaar in verschillende parlementen ter sprake.

Hoorde men zelfs niet van een anti-bolsjevistisch departement?

Menig land zon op maatregelen om van de zegeningen van Moskou verschoond te blijven.

Wanneer een stelsel als het Bolsjevisme werkelijk kraakte, het zou niet kunnen verwonderen.

En toch... Europa slape slechts met één oog toe. Men vertrouwde die Bolsjevistische ziekte niet.

Ze schijnt alimmer te zijn naar het Westen dan naar het verre Oosten.

In China doet het Leninisme zich geducht gelden. En over heel de wereld zit zijn gif in het bloed.

Werden onze Bolsjeven in Moskou nooit voor heelmaal vol aangezien en werd ons land betfeld als dat van de slappe reactie, de gedeeldheid in de Communistische Partij hier te lande verteerde veel bolsjevistische kracht.

Lou de Visser at David Wijnkoop de kaas van het brood.

Is het gevaar voor ons bezworen?

Als de omstandigheden voor een revolutie gunstig zijn, wordt twist gauw bijgelegd.

Dan drinkt Albarda amicitia met Wijnkoop en loopt Wibaut gearmd met mevrouw Van Zelm.

Men juichte vooral niet te vroeg, dat het Bolsjevisme zich heeft overleefd.

Maar trachte liever op te sporen, waar de „cellen“ zitten.

Van het Fascisme dacht men verleden jaar, dat het op zijn laatste beenen liep.

En nu?

Mussolini zit weer stevig op zijn zwarte paard.

Primo heeft de teneur van minister-president aangehouden, maar is dictator gebleven.

Het Fascisme breidt zich steeds uit.

Ook in ons land zag het in dit jaar zijn aanhangers vermeerderen.

Schijnen Bolsjevisme en Fascisme antipoden, het zijn zonen van één moeder: de overspelige Revolutie.

En al lijkt het, dat de maatschappelijke orde bij het Fascisme veiliger is, de basis van alle orde, het gezag, wordt geschoond.

Dat het Fascisme zulk een goeden voedingsbodem vond, viel te wijten aan den desolaten toestand, waarin in de meeste Europeesche landen het parlementarisme verkeert.

Men hoorde op staatkundig gebied van crisis op crisis. Frankrijk spande daarin wel de kroon.

Doch wij zelf hebben aan onzen eigen last genoeg.

Hoe werd God in den zomer van 1925 gedankt, dat de verkiezingen het opnieuw optreden van een Christelijk kabinet mogelijk maakten.

Hoe werd er gezongen: „Geloofd zij God met diep ontzag!“

En aan het einde van het jaar was het kabinet-Colijn demissionair.

Soms kunnen er zich van die tegenstellingen aan u opdringen, die gij liefst zoo spoedig mogelijk van u zet.

De overwinning in Juli en de nederlaag betrekkelijk kort daarop gevolgd, bewijzen, dat de epidemie, welke in de parlementen zoo huishoudt, ook ons niet heeft overgeslagen.

Bekijkt men het van dezen kant, ziet men hierin een epidemisch verschijnsel, dan komt de gedachte boven: zou zich een nieuwe staatkundige vorm aan het ontwikkelen zijn.

Of worden slechts de parlementen gesloopt zonder uitzicht op betere staatkundige volkshuisvesting?

Waar gaan wij heen? Gaan we den dag tegemoet of den nacht?

Hebben wij als Calvinisten hier geen woord?

Het oude jaar stampte ons hoofd vol met gedachten. Dat het nieuwe jaar ons biddend vond om te verstaan, wat God ook op staatkundig leven bezig is te werken.

Door Hem regeeren de koningen en stellen de vorsten gerechtigheid.

Door Hem beraadslagen de parlementen.

Maar hoeveel werd er in die parlementen niet beraadslaagd tegen Zijn ordinantie in!

Zou de Heere over deze dingen misschien bezoeking doen?

Het jaar van Locarno is ook het jaar van Boreulo.

Eens in de duizend jaar ongeveer woedt er, naar men zegt, in het stukke grond, waarop wij wonen slechts een cycloon.

Ditmaal moesten wij er getuigen van zijn.

Zij, wien de geweldige orkaan het dak boven het hoofd wegsloeg, zullen het heel hun leven niet vergeten.

Maar de anderen?

Over vijf jaar sproken zij misschien: zeg, hoe lang is dat ook weer geleden, die ramp van Boreulo.

De moderne tijd maakt ons lichtig en vluchtig. Onze indrukken vliegen vaak sneller dan de cycloon.

Aan de groote offervaardigheid van het Nederlandse volk, paarde zich niet een even groote boetvaardigheid. Jammer!

Duizendwerf jammer!

HEPP.

UIT DE SCHRIFT.

„En sprak van Hem...“

En er was Anna, een profetess... „... en sprak van Hem tot allen, die 'de verlossing in Jeruzalem verwachtten.“ Luk. 2:36a, 38b.

Hoewel de voorstelling in den tempel op een der bladzijden van het Nieuwe Testament wordt verhaald, behooren zoowel het feit zelve, als allen, die er van God een plaats in ontvingen nog tot het Oude Testament. In de volheid des tijds heeft God Zijnen Zoon uitgezonden, geworden onder de wet.

Hier is het einde van dien wonderlijken dag, van welken geldt het in zinnelijke werkelijkheid raadselachtige woord: „En het zal geschieden ten tijde des avonds, dat het licht zal wezen.“

Naast Simeon is hier Anna, vertegenwoordigster van de oude verbondsbedeeling.

Het oude verbond heeft hier het nieuwe begroet. De wet heeft hare vervulling in Christus beleden.

Daarom moeten hier in den tempelvoorhof ouden van dagen zijn, avondfiguren.

Daar kan nu onze God geen jonge menschen toe gebruiken. Jonge menschen zijn er straks, als de Heiland bewust zijn Messiaswerk zal aanvaarden. Dan is er Johannes de Dooper, even dertig. Dan is er Andreas en Johannes, Petrus en Nathanaël.

Maar hier... de laatste vertegenwoordigers van het wachtende Oude Testament moeten bedaagden zijn, wier leven de eindgrens nadert. Simeon, die nu wil heengaan in vrede. En Anna, tot grooten ouderdom gekomen, weduwe van omtrent vier en tachtig jaren.

Avondfiguren... maar om wie het licht is van den Heiligen Geest. Simeon, wien door den Geest een goddelijke openbaring is gedaan, dat hij den dood niet zien zou, eer hij den Christus des Heeren zou zien. En Anna, de profetess, de profetisch-bezielde, geestelijk centrum van een kring, in welke de verlossingsverwachting leeft.

Tot die wachtenden, wier begeeren uitging naar de goddelijke vervulling der Messiasbelofte heeft Anna de blijde tijding gebracht. Haar oogen hebben de verlossing gezien. Haar ziel heeft den Verlosser beleden.

Ze sprak van Hem.

En een wonderlijke gloed moet haar uitgebluschte oogen hebben verhelderd. Een hemelsche blijdschap moet haar verrimpelde wangen hebben gekleurd. Nieuwe vreugde moet hebben getrid in haar bijkans stukkende stem.

Want ze sprak van Hem.

De verlossing moest nog komen. Het groote werk moest nog worden aangevangen. Maar met Simeon heeft Anna de zaligheid Gods gezien. Want ze heeft Hem gezien. En ze kan het niet laten van Hem te spreken.

In dat licht, dat Anna's avond omscheen, is het ons gegund te leven. Nu is de verlossing er. De Verlosser heeft Zijn groote werk volbracht.

Ze sprak van Hem. Ze sprak van den Christus. En nu onze gesprekken daar naast.

Wat zijn ze hol en leeg! Waar spreken we over, wanneer we als Christenen elkaar ontmoeten? Moeten er nu juist netelige kwesties zijn, zal het peil der conversatie een weinig boven het alledaagsche rijzen?

En hoe weinig stijgt het dan nog?

Wie spreekt er nu over den Christus? Over de

Gij al kennis
naakt met -

ATSCHAPPEL

Sociaal-Economisch
Weekblad,
redactie van onze
ekende mannen en
vrouwen

?

t, vrang dan
roefnummers aan de
RIJORANJENASSAU
BAARN

angrijke, goed ge-
rde tijdschrift, zo-
s zonder uitzonde-
nigst beoordeeld
r de Christelijke
urlijk aanbevolen.
lechts f2.50 per
en valt daarom
et bereik van ieder.
ociaal-Economisch
voortlichting van
lijke Voormannen
wenscht.

ctekende

neert zich op
t proefnummers

Naatschapp

t envelop ge-
set 2 cts. postreg-
en aan de Druk-
Nassau te Baarn.

verlossing, die in Hem gegeven is? Over het groote heil, door Hem ons aangebracht? Over den vrede voor een verloren mensch, in Hem geschonken?

Hoe zelden gaat een gesprek over Hem door! Het stinkt.

Anna sprak van Hem.

En deze oude van dagen beschaamt ons, jongeren en ouderen samen.

G. R. K.

KERKELIJK LEVEN.

Mag met een verbeterde bijbelvertaling langer gedraald?

XIII.

Uitgangspunt voor de bespreking van deze urgente kwestie is het rapport, dat in deze materie op de Synode van 1917 werd uitgebracht en de conclusies, welke daar werden aangenomen. De Synode achtte een herziening van de Statenvertaling niet bestond noodzakelijk.

Ten opzichte van de wenschelijkheid stond zij anders. Het rapport onderscheidde daarbij tusschen het groote bezwaren. De laatste zou de moeite niet loonen. Het gaf de voorkeur aan de tweede. Toch meende het rapport, en de Synode sloot zich daarbij aan, dat de Synode daartoe niet zelf het initiatief moest nemen, omdat nog te veel voorarbeid moest worden verricht.

Het bezwaar van den vóór-arbeid is thans weggenomen. Bijna een derde van heel de Schrift is door Gereformeerde Godgeleerden sindsdien opnieuw vertaald en gekommentarieerd. Dit mag voldoende geacht om met den definitieven vertalingsarbeid een aanvang te maken.

Zij, die dien voorarbeid hebben verricht zijn als vanzelf tot vertalers aangewezen. Zij staan thans nog in de kracht van hun leven. En waar met de vertaling een aanzienlijke tijd is gemoeid, is uitstel zeer te ontvallen.

Ook dit mag niet vergeten: gelijk in den tijd der Statenvertaling is ook thans het tektonisch-zoek tot een rustpunt gekomen. Men kan zeggen, dat we thans een nieuwen textus receptus van het Nieuwe Testament hebben. Is dan niet de gelegenheid gunstig om nu met een verbeterde bijbelvertaling te beginnen?

Is de Statenvertaling tot stand gekomen in een tijd, toen men zich voor de autoriteit der Schrift hoog en heeft zij er middellijkerwijs toe meegewerkt, dat in den tijd van inzinking, welke daarop gevolgd is, vele eenvoudigen aan de waarheid vasthielden, wij hebben er ons ernstig rekenschap van te geven of ons in deze mis-schijn niet een da capo van het verleden wacht en of wij verantwoord zijn, wanneer wij het nageslacht niet het kostelijk kleinood nalaten aan een verbeterde bijbelvertaling. Wanneer onverhoopt de deformatie onze kerken mocht verminken, is wellicht in geen eenen een zuivere vertaling te wachten. En zoolang kan onze Statenvertaling niet meer mee.

Op het reformatisch program behoort verbetering der bijbelvertaling te staan vóór uitbreiding der belijdenis en herziening der liturgie, hoe gewenscht beide laatste ook zijn. Want en belijdenis en liturgie zijn ten opzichte van de Schrift secundair. God heeft de zielen der geloovigen aan die Schrift gebonden. Verreweg de meesten kennen echter de Schrift slechts in een vertaling. Maar dan heeft de kerk ook te zorgen, dat deze vertaling zoo getrouw mogelijk zij. En nu zal geen deskundige durven beweren, dat de Statenvertaling, hoe uitnemend ook, het meerdere licht doet uitschijnen, dat God over de Schrift voor het tegenwoordige geslacht deed opgaan. Het verschil tusschen „grondtekst” en Statenvertaling is waarlijk niet zoo gering. Neemt men dat verschil niet zooveel mogelijk weg, dan zal hiervan het gevolg zijn, dat de gemeente meer en meer los wordt van het Woord.

Symptomen van los-woorden van het Woord komen af en toe in de prediking reeds tot uiting, door de individuele vertalingen, welke van den kansel soms worden geboden en waarbij er zijn, die nog gebrekkelijker zijn dan de Statenvertaling.

Nog enkele symptomen kunnen genoemd als het lezen van andere vertalingen, bewerkt door mannen, die niet op Schriftgeleuvig standpunt staan bij huiselijke godsdienstoefeningen en de vraag, waarmee men beroep op de Schrift soms krachteloos zoekt te maken: maar is de vertaling van dien tekst wel juist?

Men zegge niet: maar uit de Statenvertaling is toch nog wel den weg der zaligheid te kennen. „Moet ons allereerst om God te doen zijn. Dan wordt elk van Zijn woorden waardevol.”

Voorbeelden ter vergelijking van de staten-vertaling met nieuwe vertalingen, welke als voorbereidend werk voor een verbeterde vertaling kunnen dienen.

1. Uit de Psalmen.
2. Uit Jesaja.
3. Uit Jeremia.

Laat ons nog eenige grepen mogen doen uit Jeremia, dat in de vertaling en verklaring van Prof. Dr. G. Ch. Aalders reeds compleet voor ons ligt.

Hier volgt op de bekende wijze (Statenvertaling links, nieuwe vertaling rechts) een passage uit hoofdstuk 20:

8. Want sinds ik spreek, roep ik uit; ik roep geweld en versterking, omdat mij des Heeren woord den gansen dag tot smaad en tot schimp is.

9. Dies zeide ik: Ik zal Zijnen niet gedenken, en niet meer in Zijnen naam spreken; maar het werd in mijn hart als een brandend vuur, besloten in mijne beenderen; en ik bemoeide mij om te verdragen, maar konde niet.

8. Want telkens wanneer ik spreek, moet ik 't uitschreeuwen, moet ik van geweld en mishandeling roepen; want het woord des Heeren is mij geworden tot smaad en spot heel den dag.

9. Dies heb ik gezegd: ik zal aan Hem niet gedenken en in Zijn naam niet meer spreken; doch het werd in mijn hart als brandend vuur, opgesloten in mijne beenderen; wel matte ik mij af om het in te houden, maar kon het niet.

10. Want ik heb gehoord de naspraak van velen, (van) Magor-missabib, (zeggende): Geef (ons) te kennen en wij zullen het te kennen geven; al mijne vredegenooten menen acht op mijne hinking; (zij zeggen): Misschien zal hij overreed worden; dan zullen wij hem overmogen en onze wraak van hem nemen.

11. Maar de Heere is met mij als een verschrikkelijk Held; daarom zullen mijne vervolgers struikelen en niets vermogen; zij zijn zeer beschaamd geworden, omdat zij niet verstandiglijk gehandeld hebben; het zal eene eeuwige schande zijn; zij zal niet vergeten worden.

Wie er toe in de gelegenheid is, raden wij aan de volgende proef te nemen.

Men leze aan tafel dit gedeelte uit Jeremia eerst uit de Statenvertaling voor en vrage vers na vers, wat er de betekenis van is.

Ons dunkt, het resultaat zal niet bemoeiigend zijn.

In de meeste gevallen zal het bij het begin: want sinds ik spreek, roep ik uit; ik roep geweld en versterking, reeds haporen.

Over het algemeen zal men niet op de gedachte komen, dat hier gezegd wordt, hoe Jeremia onder het profeteeren aan mishandeling blootstond, zoodat hij kreten van benauwdheid en pijn moest slaken.

Wanneer men dan, als niemand den rechten zin aan de woorden der Statenvertaling kan geven, zonder eenigen naderen uitleg, dit vers in de nieuwe vertaling voorleest, zal men daarentegen ontdekken, dat een niet onbelangrijke verheldering is verkregen.

Herhaalt men hetzelfde bij vers 9, dan zal men gelijke ervaring opdoen.

Het eerste lid daarvan is ook uit de Statenvertaling wel te verstaan, maar als men toekomt aan: ik bemoeide mij om te verdragen, maar konde niet, zullen velen weer in het duister tasten en de eigenaardigste antwoorden geven.

En toch, hoe eenvoudig wordt het, als men met Prof. Aalders leest: wel matte ik mij af om het in te houden, maar kon het niet. Dan gevoelt men het: de profeet besloot om niet langer aan kwalijke bejegening bloot te staan, om voortaan niet te profeteeren, maar hij kon dat besluit niet nakomen, want het woord Gods begon in zijn binnenste te branden, en hoe hij zich ook inspande om dat profetische woord in te houden, het gelukte hem niet, het moest er uit.

Vers 10, gelijk de Statenvertaling dat heeft, legt nog grooter struikelblokken in den weg.

Vragen als deze zullen gesteld worden: wat is dat: de naspraak van velen? Waarom wordt hier Magor-missabib afzonderlijk genoemd? Wat beteekent: geef ons te kennen en wij zullen te kennen geven? en wat: zij nemen acht op mijn hinking? Wat bedoelen die vredegenooten er mee, als zij meenen: misschien zal hij overreed worden?

Doch de antwoorden liggen in de nieuwe vertaling voor de hand. Naspraak wil hier zeggen: lastertaal. Magor missabib is een zinspel op den symbolischen naam, welken de priester Pashur van God ontving blijkens vers 3. Beduidt Magor missabib „schrik van rondom”, hier wordt opeens, in een tusschenzin, aan dien naam herinnerd. De lastertaal bracht over Jeremia: schrik van rondom. In plaats van: geef ons te kennen, staat hier: brengt wat aan, wat voor zichzelf spreekt. Men wilde iets hebben om Jeremia aan te klagen. Zij, die vrede jegens hem huichelen, loeren op zijn val. Zij hoopten, dat hij voor eenige verleiding zou bezwijken en zondigen, iets, wat men zoo achter het „overreed worden” van de Statenvertaling niet zou zoeken.

In vers 11 is: omdat zij niet verstandiglijk gehandeld hebben, opgeklard door te vertalen: omdat zij niet geslaagd zijn.

Is het wonder, dat zulke groote stukken van de profetieën bij het bijbellesen over de hoofden heen-gaan?

Dat men soms van tafel opstaat, zonder een bepaalden indruk van Gods Woord mee te nemen?

Dat velen het wezenloos aanhooren en alleen als een eerbiedwaardige ceremonie bijwonen?

Is het wonder, dat men vaak maar het liefst naar een historisch gedeelte der Schrift grijpt en het overige laat liggen?

Toch zegt Petrus, dat wij het profetische woord hebben, dat zeer vast is en dat wij wel doen, zoo wij daarop acht hebben als op een licht schijnende in een duistere plaats. (2 Petr. 1:19).

Maar wat ervan te denken, wanneer dat licht door een gebrekkige vertaling eigenlijk zelf een duistere plaats is geworden?

En wat er verder van te denken, wanneer door een betere vertaling die duistere plaats weer licht wordt, maar die betere vertaling al maar verschoven zou worden?

Mag dat?

Zouden we dan in dat opzicht de duisternis niet liever hebben dan het licht?

10. Want ik heb gehoord de lastertaal van velen — schrik van rondom! — brengt wat aan, opdat wij hem aangebrengen! alle lieden, die met mij in vrede verkeeren, loeren op mijn val: wellicht zal hij zich laten verlokken zoodat wij hem overmogen en onze wraak op hem kunnen nemen.

11. Doch de Heere is bij mij als een geweldige held; daarom zullen mijne vervolgers struikelen en niets vermogen, zij staan ten zeerste beschaamd omdat zij niet geslaagd zijn, een eeuwige schande, die niet zal vergeten worden!

Is langer dralen met een verbeterde bijbelvertaling eigenlijk geen zondigen tegen 2 Petr. 1:19?

Nog een andere passage en wel uit Jeremia 23.

9. Aangaande de profeten: Mijn hart wordt in mijn binnenste gebroken, al mijn beenderen bewegen zich; ik ben als een drooken man en als een man, dien de wijn naar boven gaat; wegens den Heere en wegens de woorden Zijner heiligheid.

10. Want het land is vol overpelers, want het land treurt wegens den vloek; de weiden der woestijn verdorren, omdat hun loop boos is, en hunne macht niet recht.

11. Want beiden profeten en priesters zijn huichelaars; zelfs in mijn huis vind ik hunne boosheid, spreekt de Heere.

12. Daarom zal hun weg hun zijn als zeer gladde plaatsen in de duisternis; ze zullen aangehouden worden en daarin vallen; want ik zal een kwaad over hen brengen (in) het jaar hunner bezoeking, spreekt de Heere.

9. Over de profeten. Gebroken is mijn hart in mijn binnenste, al mijn beenderen adderen; ik ben als een beschonken man, ja, als iemand, dien de wijn naar het hoofd gestegen is — om den Heere en om zijne heilige woorden.

10. Want van echtbrekers is het land vol; want ten gevolge van den vloek niet het land er treurig uit, de dreven der woestijn zijn verdorogd; ja, waar ze om loopen is het kwade en waar ze hun kracht in zoeken, onrecht!

11. Want zoowel profet als priester plegen heiligschennis, zelfs in mijn huis heb ik hunne boosheid gevonden, luidt het woord des Heeren.

12. Daarom zal hun weg worden gelijk glibberige plaatsen in de duisternis; ze zullen daarin uitgescoten worden en vallen! Want ik zal over hen rampspoed brengen in het jaar hunner bezoeking, luidt het woord des Heeren.

Mogen we de vergelijking van beide vertalingen dienaar aan onze lezers overlaten?

— De brochure van de vijf predikanten.

I.

Reeds prezen wij de brochure, door de predikanten C. B. Bavinck, N. Buffinga, J. Douma, J. H. Sillevius Smitt en Dr. B. Wielenga, onder den titel „Ons aller moeder” uitgegeven, om haar nobelen zin.

De bedoeling om een oplossing van de kwestie Geelkerken te zoeken, waarbij aan de belijdenis onzer Gereformeerde Kerken niet wordt te kort gedaan, is van de eerste bladzijde af voelbaar.

De liefde tot de Schrift en de kerk wordt herhaaldelijk betuigd.

Ook wordt er naar gestreefd de dingen, die in verband hiermee onze kerken bezighouden, in hun juiste proportie te zien.

Zoo b.v. op blz. 3, 4: „Het geding heeft twee zijden. Het gaat om kerkrechtelijke billijkheid en om leerstellige zuiverheid. De strijd om de handhaving van het recht is zeer zeker niet onbelangrijk. Het recht is een heilig ding en ook nauw bij de waarheid betrokken. Maar het geldt toch in hoofdzaak den formeelen kant van het leven, en de geschiedenis heeft geleerd, dat de Christen desnoods over ernstige formeele bezwaren heenstapt, zelfs hetgeen hij formeel onrecht acht, lankmoedig wil verdragen, wanneer hij slechts weet, dat de materiële waarheid onaangetaast blijft. En hierom gaat het ten principale in dit geding; de veiligstelling van het kostbaarste goed, dat de kerk des Heeren bezit: het Woord van God.”

Deze woorden verdienen alleszins behartiging. Vooral met het oog op de komende Synode. Er gingen stemmen op, om heel deze kwestie slechts naar de formeele zijde te behandelen.

Het materiële zou dan moeten blijven rusten. Maar in het hier aangehaalde wordt het rechte perspektief geboden.

Het formeele is buiten twijfel niet van belang ontbloot.

Het dient door de Synode ernstig te worden onderzocht.

Zijn er door één der partijen of door beide in korrektheden begaan, dan behooren die te Assen te worden aangewezen en afgekeurd.

Maar daarbij mag het niet blijven.

Dat mag nooit de hoofdzaak worden.

De hoofdzaak ligt in het materiële.

En het materiële in deze kwestie is: de autoriteit van de Heilige Schrift.

Het gewicht daarvan wordt in de brochure zoo juist en zoo zwaar gevoeld. Immers leest men: „Voor den Gereformeerde is de Bijbel een heilig organisme, in ieder lid het levend Woord van God. Schennis, ook van het minste deel, is hem aanranding van het Goddelijk geheel. Prijsgeving op één punt is hem het openzetten van de poort tot verwereldlijking van het gansche boek. In vroeger tijd kwam de Kerk in vurige actie voor één enkel dogma, de Godheid van Christus, de uitgang van den Heiligen Geest (het filioque), maar thans geldt het de verdediging van het centraal dogma: de autoriteit der Heilige Schrift. — In bepaalde zin het fundament van de geheele leer der waarheid. Zou de kerk thans, waar zij dit dogma, al is het maar op één enkel punt bedreigd acht, onbewogen blijven? Wij laten den vreesdeling smalen en verklaren, dat wij deze gevoeligheid van ons volk een gezond teken van leven achten. De onrust in dit geding is een bewijs, dat het hart van Jeruzalem nog warm klopt voor de zaak en voor de eere van zijn Koning!”

Men ziet, de schrijvers vatten de kwestie-Geelkerken niet licht op.

Op dit voortreffelijke betoog past maar één konklusie: de materiële kant van de kwestie behoort

door de Synode worden over-

Niet alleen zaak niet a-

een uitspraak onrust, die in onze kring

Dr. Geelkerken lichtvaardig

De Synode dat ons Ge-

het geding komen wor-

gevoelt door onzen Bijbel

De „verkl-

maken voor dat geen z

Want — deze kwestie

schap als in colloquium

de ontruste te leggen.

Op blz. 2 Weliswaar

logisch-weten ten het oors-

len. Maar wat betreft, is je

deelen bevoe ter zijn, tot

onze Kerk e heeten een

In den tijd d de Reformatie

de zuivere I aan de eenv

Geest zelf in ingeleid.”

Volkomen De zaak d

het eenvoud oordeelen en

zijn bijval a

Uit het eer

hun uitgangs

En wanne merkten, tog

hebben, dan uitgangspunt

In het ver heel anders

Zoo kome Werd hun

worden opge overgaan

Wij hopen

Gaarne za

den aanvaar persoon, of

het een of

Nog minder

ook in onze

Gereformeer

Het gaat or

gebeel on

ren.”

Gelijke ver

De artikel

aantal op e

te richten. V

het oog.

Maar spr

dering uit o

kunnen wij

Het heeft

vers twee pr

van de Class

Waar de

„Het uitbrek

zoekvragen”

op de vergad